

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobkyně: **T. S.**, zastoupené Mgr. Zdeňkem Ptáčkem, advokátem se sídlem Cheb, Ovocná 3, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 3. 2004 č. j. 24 Az 1860/2003 – 21,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 3. 3. 2004, č. j. 24 Az 1860/2003 - 21 zamítl žalobu podanou žalobkyní (dále i „stěžovatelka“) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 7. 2003 č. j. OAM-3359/VL-10-12-2003, kterým byla zamítnuta její žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V odůvodnění rozsudku krajský soud zejména uvedl, že žalobkyně jako jediný důvod své žádosti o udělení azylu v průběhu celého správního řízení, jakož i v samotné žalobě a jejím doplnění, uváděla snahu o legalizaci svého pobytu na území České republiky, a to, že ve vlasti jí bylo vyhrožováno neznámými osobami, které po ní chtěly peníze, neboť věděly, že je dostala od svého bratra žijícího ve Spojených státech amerických. Z hlediska takto uplatněného důvodu žádosti o udělení azylu se krajský soud zcela ztotožňuje s právním názorem a závěrem žalovaného správního orgánu,

že tento důvod nelze podřadit pod důvody uváděné v ustanovení § 12 zákona o azylu. Žádost o azyl, jejímiž jedinými důvody jsou toliko potíže se soukromými osobami („mafií“) v zemi původu spočívající ve vydírání a ve vyhrožování žalobkyni, je zřejmě bezdůvodná. Žalovaný správní orgán tedy dle krajského soudu nepochybil, když v daném případě žádost žalobkyně zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Provedenými důkazy obsaženými ve správním spisu žalovaného krajský soud taktéž nezjistil žádné procesní pochybení či to, že by žalovaný pro své rozhodnutí neopatřil dostatek důkazů. Naopak vycházel ve správním řízení z tvrzení žalobkyně a zejména podrobně provedeného pohovoru, týkajícího se žádosti o udělení azylu a z důvodů této žádosti.

Proti citovanému rozsudku Krajského soudu v Ostravě podala žalobkyně včas kasační stížnost, ve které uplatňuje důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen “s. ř. s.“). Stěžovatelka má za to, že krajský soud, který vycházel ze spisových materiálů shromážděných žalovaným správním orgánem a jí podané žaloby, zcela pominul jí uvedený důvod pro udělení azylu ve smyslu ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. Tento důvod stěžovatelka spatřuje v tom, že v Bělorusku díky bratrovi, který dlouhodobě žije ve Spojených státech amerických, byla zařazena do majetné skupiny obyvatel, která je v M. (bydliště stěžovatelky) trvale pod dohledem místní mafie. Místní mafie je dle stěžovatelky napojena na policii a úřady včetně bankovních domů, proto pro ni není problém zjistit, že stěžovatelku finančně podporuje bratr. Na základě získaných informací mafie stěžovatelce vyhrožovala, vydírala ji a zaútočila na její majetek, načež se stěžovatelka začala bát nejen o majetek, ale i o svůj život, a rozhodla se z Běloruska vycestovat. Stěžovatelka tvrdí, že v Bělorusku patří k vybrané skupině majetných lidí, které je z finančních důvodů trvale pronásledována místní mafií. Stěžovatelka se domnívá, že žalovaný správní orgán i krajský soud postupovaly nezákonně, když jí uváděné důvody nepodřadily pod ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, proto navrhuje, aby rozsudek krajského soudu byl zrušen a věc byla vrácena k novému projednání, zároveň navrhuje přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jeho rozhodnutí i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu se zákonem, odkazuje na správní spis ve věci, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatelky a na vydané rozhodnutí. Žalovaný navrhuje, aby kasační stížnost byla zamítnuta.

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že stěžovatelka podala dne 12. 7. 2003 žádost o udělení azylu a jako její důvod uvedla, že její bratr žije ve Spojených státech amerických a materiálně jí pomáhá, od března roku 2003 jí začal někdo neznámý telefonovat a požadovat peníze, také požadoval setkání. Na policii se stěžovatelka neobrátila, neboť byla varována, aby tak nečinila. Protože začala mít strach a nevěděla co má dělat, řešila situaci odjezdem do České republiky, nyní žádá o azyl kvůli legalizaci pobytu v České republice. V případě návratu do Běloruska se obávala vyděračů. V pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu dne 21. 7. 2003 stěžovatelka zopakovala a upřesnila potíže provázející ji ve vlasti, jež spočívaly v tom, že jí bylo vyhrožováno a byla vydírána neznámými osobami za účelem získání peněz, přičemž na policii nic neoznámila, protože jí tyto osoby vyhrožovaly, aby se tam neobracela. Stěžovatelka přisvědčila, že jiné problémy ve vlasti neměla.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle § 12 zákona o azylu se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je buď pronásledován za uplatňování politických práv a svobod a nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Žádost o udělení azylu lze zamítnout jako zjevně nedůvodnou v případech taxativně vymezených v ustanovení § 16 odst. 1 zákona o azylu. Podle § 16 odst. 1 písm. g) téhož zákona se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v §12 téhož zákona.

V kasační stížnosti stěžovatelka uplatnila důvod jejího podání dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy vadu řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit, za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. Stěžovatelka se domnívá, že žalovaný správní orgán a poté i krajský soud opominuly při zjišťování skutkové podstaty ve věci zhodnotit důvod pro udělení azylu, který ona tvrdila od počátku řízení ve věci, a to skutečnost, že byla ve vlasti trvale pronásledována mafií z majetkových důvodů.

K citované námitce Nejvyšší správní soud uvádí, že dle jeho názoru žalovaný provedl ve věci řádné dokazování a pro rozhodnutí si opatřil dostatek podkladů, přičemž vycházel především právě z tvrzení stěžovatelky uváděných v žádosti o udělení azylu a v pohovoru k důvodům této žádosti, na jejichž základě zjistil přesně a úplně skutkový stav věci, který rozebral v kontextu platné právní úpravy a dospěl k závěrům uvedeným v rozhodnutí. Rovněž krajský soud vycházel z dostatečných pokladů potřebných pro rozhodnutí, ve věci provedl řádné dokazování včetně hodnocení všech důvodů uváděných stěžovatelkou (a to jak v rámci správního řízení o udělení azylu, tak v podané žalobě) a dospěl ke stejným právním závěrům jako žalovaný, tedy že v jejím případě nejsou splněny podmínky ustanovení § 12 zákona o azylu, neboť nebylo prokázáno, že by stěžovatelka byla ve své vlasti pronásledována nebo by měla mít obavy z pronásledování z důvodů v zákoně uvedených. Pronásledování soukromými osobami nespadá pod zákonnou ochranu a žádost stěžovatelky tak byla správně žalovaným zamítnuta jako zjevně nedůvodná dle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Nejvyšší správní soud se uvedeným názorem krajského soudu ztotožňuje a v řízení neshledal vadu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Na závěr Nejvyšší správní soud připomíná, že právní institut azylu nelze směšovat s instituty sloužícími k legalizaci pobytu cizinců na území České republiky, které jsou vymezeny například v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s.

Stěžovatelka podala také návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek dle ustanovení § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud se návrhem nezabýval, neboť věc byla vyřízena přednostně v souladu s ustanovením § 56 ve spojení s § 120 s. ř. s.

Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. srpna 2005

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu